

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

નીલાકાંતન અને ભાઈઓનું નિર્માણ

વિરુદ્ધ

સુપરઇન્ટેન્ડિંગ એન્જિનિયર, નેશનલ હાઇવેઝ, સાલેમ અને અન્ય

ઓગસ્ટ ૧૬, ૧૯૮૮

[સબ્યસાચી મુખર્જી અને એસ. રંગનાથન, જજિસ]

આર્બિટ્રેશન એક્ટ, ૧૯૪૦:કલમ ૨, ૨૦, ૩૦ અને ૩૩-આર્બિટ્રેશન-દાખલ કરાયેલા પક્ષોના નિવેદનો-પુરાવા સાથે રજૂ કરાયેલ-મધ્યસ્થીનું પરિવર્તન-પક્ષોએ વિરોધ કર્યો ન હતો અને અનુગામી સમક્ષ કાર્યવાહીમાં ભાગ લીધો ન હતો-શું તે સંમતિ-ઉત્તરાધિકારીની નિમણૂક સમાન છે-શું તેને અમાન્ય કાર્યવાહી તરીકે પડકારવામાં આવી શકે છે-એવોર્ડ-ગેરવાજબી-કોઈ કાનૂની દરખાસ્ત કરવામાં આવી નથી-તેમાં દખલ કરી શકાય છે કે નહીં.

અરજદાર-બાંધકામ પેઢીએ ચોક્કસ નાગરિક કાર્યોના અમલીકરણ માટે પ્રતિવાદી નંબર ૩, સર્કલના અધીક્ષણ ઇજનેર સાથે કરાર કર્યા હતા.પ્રતિવાદી નંબર ૧-અન્ય વર્તુળના અધીક્ષણ ઇજનેરે મધ્યસ્થતા માટે સંદર્ભ દાખલ કર્યો અને પક્ષકારોએ નિવેદનો દાખલ કર્યા અને પુરાવા રજૂ કર્યા.ચુકાદો પૂરો થાય તે પહેલાં, પ્રતિવાદી નંબર ૧ ની બદલી કરવામાં આવી હતી અને તેના ઉત્તરાધિકારીએ કાર્યવાહીમાં અરજદારની જાણકારી, સંમતિ અને સક્રિય ભાગીદારી સાથે ચુકાદાના કાર્યમાં પ્રવેશ કર્યો હતો.મધ્યસ્થી સમયસર ચુકાદો પૂર્ણ કરી શક્યા ન હોવાથી, તેમણે અરજદારને પત્ર લખીને સમય લંબાવવાની માંગ કરી હતી અને અરજદાર પત્ર દ્વારા આવા વિસ્તરણ માટે સંમત થયા હતા.અરજદારે કોઈ પુરાવા રજૂ કરવા માટે કોઈ વધુ અથવા નવી તક માંગી ન હતી.ત્યારબાદ મધ્યસ્થીએ પોતાનો ચુકાદો આપ્યો હતો.

અરજદારે આબિટ્રેશન એક્ટ, ૧૯૪૦ની કલમ ૩૦ અને ૩૩ હેઠળ જિલ્લા ન્યાયાધીશ સમક્ષ ચુકાદાને આ આધાર પર પડકાર્યો હતો કે અગાઉના મધ્યસ્થીએ સંદર્ભ દાખલ કર્યો હોવાથી, તેમના ઉત્તરાધિકારીને તેને તારણ કાઢવાનો કોઈ અધિકારક્ષેત્ર નથી અને ચુકાદો કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉલ્લંઘન કરે છે.

જિલ્લા ન્યાયાધીશે ચુકાદો આપ્યો હતો કે મૂળ મધ્યસ્થીનો ઉત્તરાધિકારી ચુકાદો પસાર કરવા માટે સક્ષમ છે.આને જાળવી રાખીને, ઉચ્ચ અદાલતે એવોર્ડની પડકારને નકારી કાઢી હતી.આથી અરજદારે આ અદાલતમાં વિશેષ રજા અરજી દાખલ કરી હતી જેમાં દલીલ કરવામાં આવી હતી કે એકવાર મધ્યસ્થીએ સંદર્ભ

દાખલ કરી લીધા પછી, આગામી હોદ્દેદાર નવા કરાર વિના ઉપરોક્ત મધ્યસ્થતાની કાય વાહીનો નિષ્કર્ષ કાઢી શકતો નથી, કે કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉલ્લંઘન થયું હતું અને તે ચુકાદો ખરાબ હતો.

વિશેષ રજા અરજીને નકારી કાઢીને, **HELD:**

૧. જો સંદર્ભ માટેના પક્ષો નિમણૂકની પદ્ધતિ માટે અગાઉથી સંમત થાય છે, અથવા પછીથી તમામ સંજોગોની સંપૂર્ણ જાણકારી સાથે કરવામાં આવેલી નિમણૂકમાં સંમત થાય છે, તો તેઓ અનુગામી કાર્યવાહીને અમાન્ય બનાવવા જેવી નિમણૂક સામે વાંધો ઉઠાવવામાંથી બાકાત રહેશે. સંબંધિત હકીકતના સંપૂર્ણ જ્ઞાન સાથે કાર્યવાહીમાં હાજરી આપવી અને ભાગ લેવો એ આવી સંમતિ સમાન હશે. [૪૬૫૭]

એન. ચલ્લપ્પન વિરુદ્ધ સચિવ, કેરળ રાજ્ય વીજળી બોર્ડ અને અન્ય, [૧૯૭૫] ૧ એસ. સી. સી. ૨૮૮ પર આધાર રાખ્યો હતો.

ચૌધરી મુર્તઝા હુસૈન વિરુદ્ધ મુસુમત બીબી બેચુનિસા, ૩ આઈ. એ. ૨૦૮ અને પ્રસૂન રોય વિરુદ્ધ કલકત્તા મેટ્રોપોલિટન ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટી અને અન્ય, [૧૯૮૨] ૨ સ્કેલ ૧૨૫, નો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.

રસેલ ઓન આર્બિટ્રેશન, ૧૮મી આવૃત્તિ/૨૦મી આવૃત્તિ, પૃષ્ઠો ૧૦૫/૪૩૨-૪૩૫, નો સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો છે.

તાત્કાલિક કેસમાં, અરજદારને હોદ્દેદારના પરિવર્તનની સંપૂર્ણ જાણકારી હતી અને તેણે વિરોધ કર્યો ન હતો અને નવા હોદ્દેદાર સમક્ષ કાર્યવાહી ચાલી

હતી.આમ, અરજદારને કથિત ખામીની જાણકારી હતી અને તેણે ઉત્તરાધિકારી સમક્ષ કાર્યવાહીમાં સંમતિ આપી હતી.તેથી, કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું કોઈ ઉલ્લંઘન થયું ન હતું.[જડપસી, એફ]

૨. જ્યાં સુધી કાયદાની પેટન્ટ ભૂલ ન હોય અને હકીકતોની સંપૂર્ણ ખોટી રજૂઆત ન હોય જેના પરિણામે ન્યાય અથવા સમાનતાની નિષ્ફળતા થાય, ત્યાં સુધી એવોર્ડ અપ્રાપ્ય રહે છે.[જડક C]

ચેમ્પસી ભારા એન્ડ કંપની વિ. જીવરાજ બક્ષો સ્પિનિંગ એન્ડ વીવિંગ કંપની લિમિટેડ, ૫૦ આઈ. એ. ૩૨૪ અને ફર્મ મદનલાલ રોશનલાલ મહાજન વિ. હુકુમચંદ મિલ્સ લિમિટેડ, ઇન્ડોર, [૧૯૬૭] ૧ એસસીઆર ૧૦૫ નો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.

તાત્કાલિક કેસમાં, મધ્યસ્થીએ ચુકાદાનું કોઈ કારણ આપ્યું ન હતું.ત્યાં કોઈ કાનૂની દરખાસ્ત નથી જે એવોર્ડનો આધાર છે, કોઈપણ કાનૂની દરખાસ્ત જે ખોટી છે તેનાથી ઘણી ઓછી છે.લવાદના ચુકાદા સામે કોઈ અપીલ નથી.કોર્ટ, આવા સંજોગોમાં, ચુકાદાની સમીક્ષા કરી શકતી નથી અને મધ્યસ્થી દ્વારા ચુકાદામાં કોઈ ભૂલ સુધારી શકતી નથી.[જડકડી]

૩. કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, એવોર્ડ અપ્રાપ્ય છે.ઉચ્ચ અદાલતે જિલ્લા ન્યાયાધીશ દ્વારા એવોર્ડને પડકારતી અરજીને ફગાવી દેવાને સમર્થન આપ્યું હતું. [જડકએફ]

દિવાની અપીલ અધિકારક્ષેત્ર:

૧૯૮૭ની વિશેષ રજા અરજી (નાગરિક) નંબર ૧૧૬૫૦-૫૮.

આદેશ નંબર ૫૪૧ થી ૫૪૪ અને ૧૯૮૧ ના ૫૫૮ થી ૫૬૨ સામે અપીલમાં મદ્રાસ હાઈકોર્ટના ૩૧.૭.૧૯૮૭ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

અરજદાર માટે એ. કે. સેન, વી. કૃષ્ણમૂર્તિ અને વી. બાલચંદ્રન.

પ્રતિવાદીઓ માટે એ. વી. રંગમ.

કોર્ટનો ચુકાદો સબ્યસાયી મુખર્જી, જજ દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો. આ બંધારણની અનુચ્છેદ ૧૩૬ હેઠળની અરજીઓ છે, જેમાં મદ્રાસ હાઈકોર્ટના ૩૧મી જુલાઈ, ૧૯૮૭ના ચુકાદા અને આદેશ સામે અપીલ કરવાની મંજૂરી માંગવામાં આવી છે. અરજદાર કંપનીએ રાષ્ટ્રીય ધોરીમાર્ગ નંબર ૭, મદુરાઈ-કન્યાકુમારી રોડમાં મદુરાઈ-કન્યાકુમારી રોડ પર ૩૭.૬ કિલોમીટરથી ૨૧.૩ કિલોમીટર સુધી પહોંચેલા ફૂટપાથને પહોળા કરવા અને મજબૂત કરવાની કામગીરી હાથ ધરી હતી અને કામને ચોંટ રીયમાં વહેંચવામાં આવ્યું હતું અને ૧૪ અલગ અલગ કરારો અરજદાર અને વર્તમાન અરજીઓના પ્રતિવાદી નંબર ૩, રાષ્ટ્રીય ધોરીમાર્ગ, તિરુનેલવેલીના અધીક્ષણ ઇજનેર વચ્ચે કરવામાં આવ્યા હતા. આ મુદ્દા પર બહુ વિવાદ નથી. સંબંધિત સમયે, અરજદારના જણાવ્યા અનુસાર, રાષ્ટ્રીય ધોરીમાર્ગ, સાલેમના અધીક્ષણ ઇજનેર થિરુ મોહન હતા. તેમણે સંદર્ભ દાખલ કર્યો. તેમણે આ મામલાને મધ્યસ્થતા માટે હાથ ધર્યો

હતો અને પક્ષકારો પાસેથી નિવેદનો માંગ્યા હતા.તેમની સમક્ષ નિવેદનો દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા અને તેમની સમક્ષ પુરાવા પણ રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા.પરંતુ તેઓ ચુકાદો પૂરો કરે તે પહેલાં તેમની બદલી કરવામાં આવી હતી અને તેમના સ્થાને અધીક્ષણ ઇજનેર થિરુ જે. આર. કોર્નેલિયસ આવ્યા હતા.આ કેસમાં અરજદારની દલીલ હતી કે તેની પાસે આબિટ્રેશનને આગળ વધારવા અને પૂર્ણ કરવાનો કોઈ અધિકારક્ષેત્ર નથી.જો કે, એવું લાગે છે કે તેમણે અરજદારની જાણકારી અને સંમતિ સાથે ચુકાદાના કાર્યમાં પ્રવેશ કર્યો હતો અને અરજદારે તેમની સામેની કાર્યવાહીમાં સક્રિયપણે ભાગ લીધો હતો.થિરુ મોહન દ્વારા અગાઉ અને ત્યારબાદ થિરુ કોર્નેલિયસ દ્વારા આપવામાં આવેલી નોટિસો પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે અરજદારને સુપ્રિટેન્ડિંગ એન્જિનિયરના હોદ્દેદારના પરિવર્તનની જાણકારી હતી, જે આ મામલે મધ્યસ્થી કરવાના હતા.વર્તમાન પેપર બુકના પૃષ્ઠ ૧૬૪ અને ૧૬૫ પર દેખાતા દસ્તાવેજો પરથી આ સ્પષ્ટ થાય છે અને બંને પક્ષોને કાર્યાલયમાં ઉત્તરાધિકારની સૂચના મળી હતી.મધ્યસ્થી સમયસર ચુકાદો પૂર્ણ કરી શક્યો ન હતો અને સમય વધારવાની જરૂર હતી.તેમણે ૧લી મે, ૧૯૭૭ના રોજ અરજદારને એક પત્ર લખ્યો હતો જેમાં જણાવ્યું હતું કે "સંદર્ભ પર આદેશો પસાર કરવા માટે સમય વધારવો જરૂરી હતો અને સુનાવણી પૂર્ણ થઈ ગઈ છે".૧૧મી મે, ૧૯૭૭ના રોજ તે પત્રના જવાબમાં અરજદાર આવા વિસ્તરણ માટે સંમત થયા હતા.અરજદાર તે પરિસ્થિતિથી સંતુષ્ટ હતો અને તેણે ક્યારેય કોઈ રજૂઆત કરવા અથવા કોઈ પુરાવા રજૂ કરવા માટે કોઈ વધુ અથવા નવી તક માંગી ન હતી.તે પ્રકાશમાં મધ્યસ્થીએ ચુકાદો આપ્યો છે.આને આબિટ્રેશન

એક્ટ, ૧૯૪૦ ની કલમ ૩૦ અને ૩૩ હેઠળ દાવો કરીને વિદ્વાન જિલ્લા ન્યાયાધીશ સમક્ષ પડકારવામાં આવ્યો હતો કે અગાઉના મધ્યસ્થી થિરુ મોહન સંદર્ભમાં દાખલ થયા હતા અને થિરુ કોર્નેલિયસને નિષ્કર્ષ કાઢવાનો કોઈ અધિકારક્ષેત્ર ન હતો.તે કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉદ્ધંધન હતું, તે રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું.પરંતુ અહીં અગાઉ ઉલ્લેખ કર્યો છે તેમ, અરજદારને પદધારીના પરિવર્તનની જાણકારી હતી.તેમણે વિરોધ કર્યો ન હતો અને થિરુ કોર્નેલિયસ સમક્ષ કાર્યવાહી ચાલી હતી.પક્ષકારો વચ્ચેના કરારની શરતો પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે સર્કલના અધીક્ષણ ઇજનેરને હાલમાં મધ્યસ્થી નામ આપવામાં આવ્યું હતું.વિદ્વાન જિલ્લા ન્યાયાધીશે ચુકાદો આપ્યો કે થિરુ કોર્નેલિયસ એવોર્ડ પાસ કરવા માટે સક્ષમ છે.ઉચ્ચ અદાલતે પણ તેને સમર્થન આપ્યું હતું અને અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલા આ આધાર પર એવોર્ડને પડકારને નકારી કાઢ્યો હતો.

અરજદારોના વિદ્વાન વકીલશ્રી શ્રી એ. કે. સેને અમારી સમક્ષ વિનંતી કરી હતી કે એકવાર મધ્યસ્થી સંદર્ભમાં દાખલ થઈ ગયા પછી, આગામી હોદ્દેદાર નવા કરાર વિના ઉપરોક્ત મધ્યસ્થતાની કાય વાહીને સમાપ્ત કરી શકશે નહીં.આ કેસની હકીકતોમાં, કારણ કે અરજદારને કથિત ખામીની જાણકારી હતી અને તેણે અનુગામી, એટલે કે, થિરુ કોર્નેલિયસ સમક્ષ કાર્યવાહીમાં સંમતિ આપી હતી; અમારો અભિપ્રાય છે કે, શ્રી સેનની આ દલીલને ધ્યાનમાં લઈ શકાતી નથી.એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉદ્ધંધન થયું છે.આ વાંધાને ધ્યાનમાં ન લઈ શકાય.જો સંદર્ભ માટેના પક્ષો નિમણૂકની પદ્ધતિ માટે અગાઉથી સંમત થાય છે, અથવા પછી તમામ સંજોગોની સંપૂર્ણ

જાણકારી સાથે કરવામાં આવેલી નિમણૂકમાં સંમતિ આપે છે, તો તેઓ અનુગામી કાર્યવાહીને અમાન્ય બનાવવા જેવી નિમણૂક સામે વાંધો ઉઠાવવામાંથી બાકાત રહેશે.આર્બિટ્રેશન પર રસેલ સમજાવે છે કે, સંબંધિત હકીકતના સંપૂર્ણ જ્ઞાન સાથે કાર્યવાહીમાં હાજરી આપવી અને ભાગ લેવો એ આવી સંમતિ સમાન હશે.૧૮પાન ૧૦૫ પર છઠ્ઠી આવૃત્તિ.આ ન્યાયિક સમિતિએ ઘણા સમય પહેલા ચૌધરી મુર્તઝા હુસૈન વિરુદ્ધ મુસુમત બીબી બેચુન્નિસા, ૩ આઈ. એ. ૨૦૯ માં જણાવ્યું હતું.જ્યુપિટર જનરલ ઇન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ વિરુદ્ધ નિગમ ઓફ કલકત્તા, એ. આઈ. આર. ૧૯૫૬ કલકત્તા ૪૭૦ ૪૭૨માં કલકત્તા હાઈકોર્ટના નિર્ણયમાં ૪૪ પી. બી. મુખર્જીના અવલોકનો પણ જુઓ.આ અદાલતે એન. ચલ્લપ્પન વિરુદ્ધ સચિવ, કેરળ રાજ્ય વીજળી બોર્ડ અને અન્ય, [૧૯૭૫] ૧ એસ. સી. સી. ૨૮૯ માં ચુકાદો આપ્યો હતો કે તે સંમતિએ પછીના તબક્કે અપીલકર્તાના અધિકારને હરાવ્યો હતો.પ્રસૂન રોય વિરુદ્ધ કલકત્તા મેટ્રોપોલિટન ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટી અને અન્ય, [૧૯૮૨] ૨ સ્કેલ ૧૨૫ માં આ અદાલતના અવલોકનો પણ જુઓ.રસેલ ઓન આર્બિટ્રેશન, ૨૦મી આવૃત્તિ, પૃષ્ઠો ૪૩૨-૪૩૫ જુઓ.શ્રી સેને દલીલ કરી હતી કે નવા મધ્યસ્થીની નિમણૂક પછી કોઈ નોટિસ જારી કરવામાં આવી ન હતી.અગાઉ ઉલ્લેખ કર્યો છે તેમ આ હકીકતમાં ખોટું હતું.પછી, એવું કહેવામાં આવ્યું કે એવોર્ડ ખરાબ હતો કારણ કે તેમાં તમામ દાવાઓને ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યા ન હતા.આ પણ મનોરંજન કરી શકાતું નથી.એવું માની લેવું જોઈએ કે મધ્યસ્થીએ તેની સમક્ષ રજૂ કરેલા તમામ પુરાવાઓને ધ્યાનમાં લીધા હતા.કાયદાના કોઈ પણ

સિદ્ધાંતની અવગણના કરવામાં આવી ન હતી.મધ્યસ્થીએ તમામ પુરાવા પર વિચાર કર્યો ન હતો તે દર્શાવવા માટે કંઈ નહોતું.જ્યાં સુધી કાયદાની પેટન્ટ ભૂલ ન હોય અને હકીકતોની સંપૂર્ણ ખોટી રજૂઆત ન હોય જેના પરિણામે ન્યાય અથવા સમાનતાની નિષ્ફળતા થાય, ત્યાં સુધી એવોર્ડ અપ્રાપ્ય રહે છે.આ કેસમાં મધ્યસ્થીએ ચુકાદાનું કોઈ કારણ આપ્યું ન હતું.ત્યાં કોઈ કાનૂની દરખાસ્ત નથી જે એવોર્ડનો આધાર છે, કોઈપણ કાનૂની દરખાસ્ત જે ખોટી છે તેનાથી ઘણી ઓછી છે.લવાદના ચુકાદા સામે કોઈ અપીલ નથી.આવા સંજોગોમાં કોર્ટ ચુકાદાની સમીક્ષા કરી શકતી નથી અને મધ્યસ્થી-સી ચેમ્પસી ભરા એન્ડ કંપની વિરુદ્ધ જીવરે બાલ્ડો સ્પિનિંગ એન્ડ વીવિંગ કંપની લિમિટેડ, ૫૦ આઈ. એ. ૩૨૪ અને બચાવતના નિરીક્ષણો, મદનલાલ રોશનલાલ મહાજન વિરુદ્ધ હુકુમચંદ મિલ્સ લિમિટેડ, ઇન્ડોર, [૧૯૬૭] આ અદાલતના ૧ એસ. સી. આર. ૧૦૫.

કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, અમારા મતે, આ એવોર્ડ ઉપલબ્ધ નથી.તેથી, ઉચ્ચ અદાલતે વિદ્વત જિલ્લા ન્યાયાધીશ દ્વારા પુરસ્કારને પડકારતી અરજીને રદ કરવા પર રોક લગાવવાનો અધિકાર હતો.તેથી, આ અરજીઓ નિષ્ફળ જાય છે અને ખર્ચ અંગેના કોઈ આદેશ વિના તે મુજબ બરતરફ કરવામાં આવે છે.

અરજીઓ ફગાવી દેવામાં આવી હતી.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.